

PROGRAMMA

- 13.30 Ontvangst
- 14.00 Vicky Franssen (AHS): sharing personality
- 14.40 Karijn Bonne (AHS): sharing economy
- 15.00 Pitchers aan het woord
  - Garageswap* (15.00 u)
  - JoinUs2Eat* (15.10 u)
  - QuidProJobs* (15.20 u)
  - Peerby* (15.30 u)
  - SurrounThings* (15.40 u)
  - Taxistop* (15.50 u)
  - Sitterfix* (16.00 u)
- 16.10 Joyca Leplae (Stad Gent): city of the commons
- 16.30 Netwerkdink

The Sharing Personality
Eénjarig PWO @Arteveldehogeschool

artevelde university college ghent

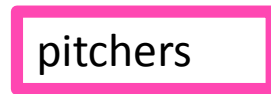
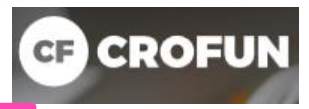
MEMBER OF GHENT UNIVERSITY ASSOCIATION

The Sharing Personality

Vicky Franssen

Voorbeelden

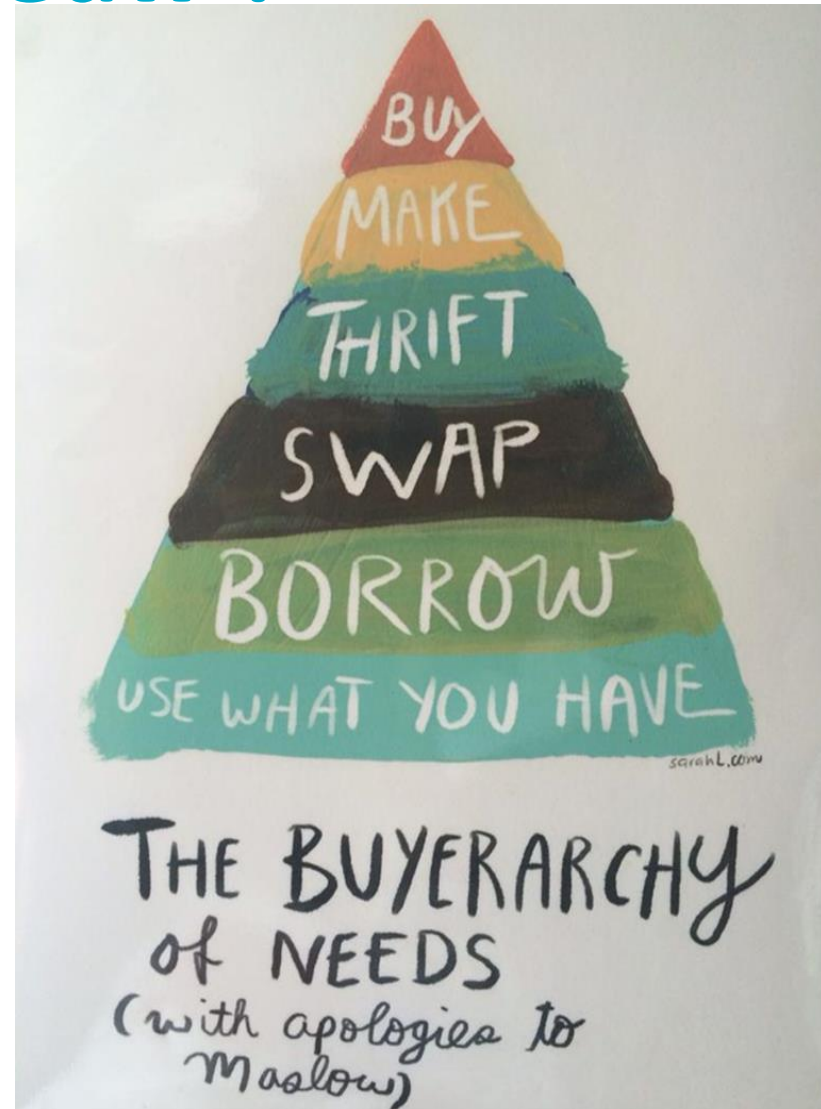

Erkende platformen programmawet 1 juli 2016: [Listminut](#), [Flavr](#), [Menu Next Door](#), [Bringr](#), [Conceptz](#), [Heetch](#), [PWIIIC](#), en [Branpont](#)

Sharing: nieuw ?

- Neen
- Door **internet, technologie** schaalvergroting
- Verder gaan dan *friend-friends*
- Efficiënter en sneller
- Via **digitale platformen** oude manieren van hergebruik van goederen/diensten meer efficiënt worden gemaakt

Terminologie

Access economy
(Rifkin, 2000)

Collaborative
ownership
(Ghosh, 2005)

Commons-based
peer production
(Benkler, 2006)

Participatory
culture
(Jenkins, 2006)

Co-creation
(Lanier & Schau,
2007)

Hybrid economy
(Lessig, 2008)

Collaborative
consumption
(Botsman & Rogers,
2010)

Sharing (Belk,
2010) & pseudo-
sharing (Belk, 2014)

Peer-to-peer
production/
economy (Bauwens
& Lievens, 2013)

Zero-marginal cost
society
(Rifkin, 2014)

Collaborative
economy
(Botsman, 2015)

Post-capitalism
(Mason, 2015)

Prosumption
(Ritzer &
Jurgenson, 2010)

Digital commons
(Murdock, 2011)

Platform capitalism
(Lobo, 2014)

Sharing economy
(Slee, 2015)

Platform society
(Van Dijck, 2015)

Bron: Prof.dr. P. Verdegem: www.csi.ugent.be/workshop-deeeconomie/+&cd=1&hl=nl&ct=clnk&gl=be

Ons onderzoek: WIE – WAAROM Methodologie

- Deskresearch
- Interviews
- Enquête

WIE	Dominante bevinding		Soms melding van ...		Redenen / Motieven
Leeftijd	Jong	<27 <31 <37 <45 millenials	Ouder	Chauffeurs Accomm. Crowdwork	Jong economisch - Oud sociaal ⁷ Omwille van digital skills ⁸
Geslacht	Vrouw		Man	Chauffeurs Crowdwork	Vrouw ecologisch – Man economisch ⁹
Urbanisatie	(voor) Stad				Wegens nood, geen plaats voor auto, parking, gerief en sneller een 'match' ¹⁰
Diploma	Hoger				Omwille van digital skills ¹¹ en Openess/Intellect ¹² Meer ecologisch motief ⁸
Inkomen	Lager	zeker bij time banking	Hoger	Ride Accommod. Funding	Hoger: hebzucht ¹³ Lager: economisch Hoger: ecologisch ⁸

^[7] (Böcker & Meelen, 2017)

^[8] (ING, 2015) (Schiel, 2015) (Pezenka, Weismayer, & Lalicic, 2017)

^[9] (Böcker & Meelen, 2017) (ING, 2015)

^[10] (ING, 2015) (Schiel, 2015) (Steyaert, 31 augustus 2016)

^[11] (Steyaert, 31 augustus 2016) (ING, 2015)

^[12] (Pezenka, Weismayer, & Lalicic, 2017)

^[13] (Schiel, 2015)

WAAROM

Figure 02

THREE MARKET FORCES DRIVE THE COLLABORATIVE ECONOMY

SOCIETAL DRIVERS

- Increasing Population Density
- Drive for Sustainability
- Desire for Community
- Generational Altruism

ECONOMIC DRIVERS

- Monetize Excess or Idle Inventory
- Increase Financial Flexibility
- Access Over Ownership
- Influx of VC Funding

TECHNOLOGY DRIVERS

- Social Networking
- Mobile Devices and Platforms
- Payment System

Source: "The Collaborative Economy," Altimeter Group (June 4, 2013)

Handig

80% van onze spullen gebruiken we niet vaker dan eens per maand

Gezellig

Een sociale buurt is een gezellige buurt!

Gratis

Waarom zou je kopen als je het ook kan lenen?

Duurzaam

Minder verspilling, minder uitstoot en minder afval!

- Economical
- Technophilia
- Ecological
- Social
- Ideological

People - Planet - Profit (2017)

Prosocial - Proself (~ sociale dilemma's Ψ)

Ons onderzoek: Methodologie

- Deskresearch
- Interviews
- Enquête

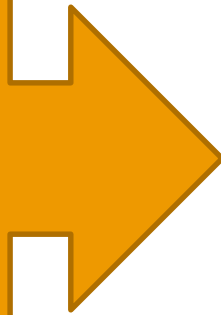

Respondenten

- 10 februari - 9 april 2017
- 16.860 potentiële aangepord
  - Studenten BEM/GDM
  - Vraag aan de platformen
    - LETSers nodigden elkaar uit, massale deelname
    - ander platformen spijtig genoeg niet
  - Sneeuwbal/zelfselectie Facebook, LinkedIn, Newsletters
    - Rest: Heterogene groep

Opzet

433 RESPONDENTEN

Flanders (Belgium)

Independent

Demographics

Gender
Age
Urbanisation
SES
Education
Social life mbr

Personality Scale (Big Five)

Extraversion
Emotion. Stability
Conscientiousness
Agreeableness
Openness

Social Attitude Scale

Soc. Domin. Orient.
Fairness
Concern for Others
Altruism
Social Welfare
Inequality Aversion
Greed
Competitiveness
Entitlement
Fear
Risk Aversion
Trust

Voluntarism Scale

Dependent

Membership of specific platforms

Non-user	Taker	Giver
	Accommodation	
	Free Accommodation	
	Car	
	Ride	
	Bike	
	Meal	
	Garden	
	Parkingspace	
	Goods borrow	
	Goods exchange	
	Goods free give away	
	Skills (time banking)	

Membership of at least one platform

Non-user	Taker	Giver
----------	-------	-------

Total number of platforms (membership)

Sharing motivations of ...

Not using	Taking	Giving
-----------	--------	--------

Sociale Attitude Schalen: afkomst gevalideerde schalen

Social Dominance Orientation scale (Pratto, Sidanius, Stallworth, & Malle, 1994)

Fairness of Honesty-Humility scale of the HEXACO personality model (Ashton & Lee, 2009)

Fairness of Attribution scale (Van Hiel, Vanneste, & De Cremer, 2008)

Concern for Others scale (Solomon & Kandall, Children in classrooms., 1979) (Solomon, Watson, Battistich, Schaps, & Delucchi, 1996)

Concern for Others scale (Van Hiel, Vanneste, & De Cremer, 2008)

Altruism from the Self-Report Altruism scale (Rushton, Chrisjohn, & Fekken, 1981)

Social Welfare or community feeling subscale of the Self Determination Theory (Kasser & Ryan, 1996)

Inequality aversion (towards others) (being better off than others, beneficiary subscale)

Inequality aversion (towards self) (being worse off than others, victim subscale) (Schmitt, Baumert, Gollwitzer, & Maes, 2010)

Greed scale (Krekels & Pandelaere, 2015)

Competitive Personality scale **competitiveness** (Xie, Yu, Chen, Chen, & Chen, 2006)

Entitlement scale, the belief that one should get preferential treatment (Campbell, Bonacci, Shelton, Exline, & Bushman, 2004)

Fear of the Attribution Scale (Van Hiel, Vanneste, & De Cremer, 2008)

Risk Aversion scale (Mandrik & Bao, 2005)

Trust scale (Yamagishi, 1988)

Kenmerken steekproef

	Jongeren	LETS	Heterogene
	N=118	N=107	N=208
leeftijd	21 jaar	53 jaar	42 jaar
m/v	44%-56%	24%-76%	24%-76%
urbanisatie	dorp (51%)	voorstad (50%)	stad (40%)
SES	middenklasse+	middenklasse-	middenklasse+
diploma	M=3.00	M=4.35	M=5.55
passief lid	2.81	3.67	2.89
actief lid	2.58	3.79	2.87

Geaggregeerde score	Jongeren	LETS	Heterogene
Extraversie	3.16	3.19	3.17
Emotionele <u>Stabiliteit</u>	3.06	3.33	3.29
<u>Aangenaamheid</u>	3.89	4.15	3.99
<u>Conscientieusheid</u>	3.47	3.74	3.72
<u>Openheid/Intellect</u>	3.51	3.65	3.61

Geaggregeerde score	<u>Youth</u>	LETS	Heterogene
Rechtvaardigheid	3.53	3.64	3.57
Zelfzucht	2.65	1.91	2.17
Angst/RA	3.02	2.41	2.68
Wantrouwen	2.69	2.03	2.26
<u>Prosociaal/Altruïsme</u>	3.67	4.13	3.90

Gever / Nemer / beide / non-user en # verschillende soorten platformen

	Jongeren 118	LETS 107	Heterogene 208
Gever	1 %	5 %	11 %
Nemer	32 %	1 %	24 %
Nemer/Gever	12 %	93 %	35 %
Non-user	56 %	1 %	30 %
Gemiddeld aantal platformen	.94 (1)	3.15 (3)	1.69 (2)

	Nemer	N/G	Gever
Verblijven	27 %	1 %	
FB gratis	12 %	7 %	
FB buren	7 %	9 %	2 %
Ritten	9 %	1 %	

	Nemer	N/G	Gever
Verblijven	36 %	3 %	1 %
FB gratis	1 %	23 %	11 %
FB buren	2 %	17 %	6 %
Voeding	9 %	2 %	2 %
Goed lenen		11 %	3 %
Ritten	10 %	2 %	1 %
Time banking	1 %	5 %	1 %
Auto's	4 %	1 %	1 %

	Nemer	N/G	Gever
Time banking	3 %	87 %	6 %
FB gratis	1 %	26 %	9 %
Goed lenen		27 %	5 %
Voeding	8 %	8 %	3 %
Verblijven	20 %	5 %	1 %
FB buren	4 %	17 %	4 %
Tuinen	14 %	7 %	
Verblijven gratis		10 %	4 %
Ritten	8 %	5 %	4 %
Auto's	10 %	1 %	4 %
Goed ruil		9 %	2 %

Profielen op N/G/NG/non en # platformen

■ ♀

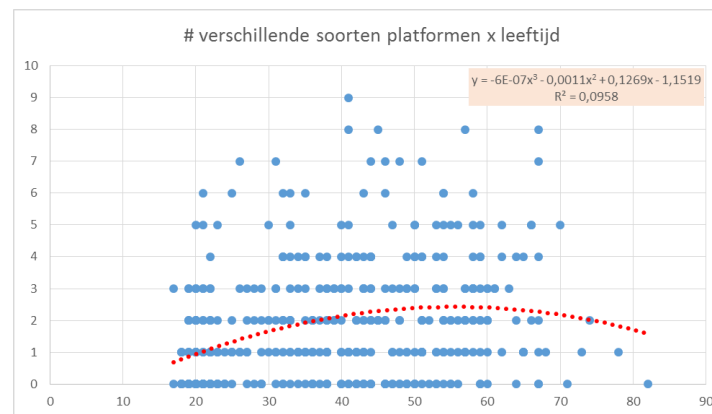
- Behalve LETS: daar ♂
- (als G of G+N, ♂ meer non of ♂=♀ N)

~ literatuur/interviews

■ Jongeren ? Neen

- Omgekeerde U curve: 40-60 jarigen
- Jongeren NEMEN vooral of zijn NON-USER

<-> literatuur

■ Stedelingen

- Behalve LETS: daar ruraal, dorp, afgelegen

~ literatuur/interviews

■ Actief verenigingen offline

~ interview

~ IMGent

Profielen op N/G/NG/non en # platformen

- Lager inkomen: meest G/N en *meer #* ~ literatuur/interview
- Enkel Nemers hebben hoogste inkomen
  - Deels door LETS en jongeren, want over de groepen heen, niet binnen groepen
  - *Meer selfish ?*
  - *Betalende (Airbnb) ... je moet €'s hébben*
  - *Vraagschroom bij minder welgestelden ?*
- Enkel Nemen en non-users zijn hoogst geschoold, Gevers laagst geschoold (heterogene groep).
  - *'slimst = meest opportunistisch' ?*
  - *Geen tijd ?*
- Diploma op #
  - LETS: U vorm
  - Alle groepen: hoger = meer # (maar niet sign.) maar dus blijkbaar bij sommigen als Nemer

<-> gerapporteerde attitudes bij deze groep: waren meer pro rechtvaardigheid en pro sociaal in attitudes

~ literatuur

Profielen op N/G/NG/non en # platformen

- Gevers en G+N =
    - A+ E+
    - prosociale attitudes+ selfish- angst-
  - N+G =
    - O+
  - Meer # =
    - A+ O+ E+ wantrouwen- prosociaal+
- A E O ~ Pezenka, Weismayer, Lalicic, 2017
- Heterogene groep
    - Enkel Nemers zijn beduidend minst Aangenaam en zijn minst Prosociaal: ze nemen, maar geven niks (terug)

Motieven als NEMER

- Geslacht geen verschillen
- Ouder = Ideologisch+ Gemak- Financ- Nieuwsg- (ALG)
- Stedelijk = Ideologisch+ (ALG EN HETEROG N.S.)
- Rijker = Ideologisch- (ALG+HETEROG EN LETS+JONG N.S.)
- Rijker = Financieel- (niet nodig ?) (LETS)
- Hoger diploma = Ideol- Gemak+ Nieuwsg+ (HETEROG)
- Hoger diploma = Financieel- (niet nodig ?) Nieuwsg- (LETS)
- Lid verenigingen = alle motieven+ behalve Financ. (geen verband)

- Nog Ideologischer = nog meer # platformen
- Selfisch attitudes = Ideol- Gemak+ en Financ+ motieven om te N
- Prosociale attitudes = Ideol+ Nieuwsg+ motieven om te N
- Extraverte = Nieuwsg+ Financ+
- Aangename = Ideolog+
- Openheid = Ideolog+ Nieuwsg+

Focus op Gevers: hoofdmotieven

	N	Mean	Std. Dev.
		5,00	
G-use[Omdat ik tegen de wegwerpmentaliteit en/of massaproductie ben]	203	4,34	0,99
G-use[Om de ecologische voetafdruk te verkleinen]	203	4,18	1,03
G-use[Omdat ik in een betere wereld geloof waar iedereen deelt, als gelijken]	203	4,00	1,08
G-use[Om andere mensen (de nemers) te helpen of te steunen]	203	3,92	0,97
G-use[Omwille van de coöperatie en het collaboratieve]	203	3,56	1,24
G-use[Omwille van de samenhang en sociale cohesie binnen zo een groep]	203	3,36	1,29
G-use[Omwille van een soort wederkerigheid: ik geef iets, ik krijg iets]	203	3,06	1,29
G-use[Om iets authentieks te geven en te laten beleven]	203	2,93	1,23
G-use[Om een nieuwe ervaring op te doen]	203	2,93	1,29
G-use[Omdat ik er veel nieuwe kennissen en zelfs vrienden door maak]	203	2,84	1,31
G-use[Omdat het me niet zoveel moeite/inspanning kost]	203	2,72	1,23
G-use[Om nieuwe mensen, smaken, culturen te leren kennen]	203	2,70	1,38
G-use[Omwille van het gemak]	203	2,69	1,32
G-use[Omdat het me niet zoveel tijd kost]	203	2,61	1,21
G-use[Om ideeën op te doen]	203	2,59	1,30
G-use[Omdat het gemakkelijker is dan iets te verkopen of te verhuren als zelfstandige of via het klassieke circuit]	203	2,56	1,35
G-use[Omdat ik nieuwsgierig ben naar de nemers]	203	2,46	1,33
G-use[Omdat het goedkoper is dan mijn spullen weg te gooien]	203	2,43	1,36
G-use[Omdat de technologie (GSM, app) van het deelplatform zeer makkelijk is]	203	2,41	1,35

	Jongeren N10	LETS N103	Heterogene N90
G-use[Omdat ik tegen de wegwerpmentaliteit en/of massaproductie ben]	5	5	5
G-use[Omwille van de ecologische voetafdruk te verkleinen]	Ecologisch 3,43	Ecologisch 4,38	Ecologisch 4,02
G-use[Omwille van het gemak]	Gemak 2,93	Sociaal 3,03	Gemak 2,81
G-use[Omwille van de coöperatie en het collaboratieve]	Sociaal 2,92	Gemak 2,32	Sociaal 2,45
G-use[Omwille van de samenhang en sociale cohesie binnen zo een groep]	Financieel 2,57	Financieel 1,97	New Normal 2,04
G-use[Omwille van een soort wederkerigheid: ik geef iets, ik krijg iets]	New Normal 2,15	New Normal 1,87	Financieel 1,74

G-use[Omdat de meeste van deze initiatieven ratings hebben (review, beoordelingen, sterren) wat een belangrijke bron van informatie voor me is]	203	1,56	0,98
---	-----	------	------

Motieven als GEVER

- Geslacht geen verschillen
- Ouder = Ecol+ Sociaal+ Gemak- (ALG)
- Stedelijk = Ecol+ Sociaal+ (HETEROG) Gemak+ (LETS)
- Rijker = Ecol- Sociaal- Financ- (ALG+LETS) Gemak+ (ALG)
- Hoger diploma = Sociaal+ (HETEROG)
- Lid verenging = Sociaal+ Ecol+ (LETS), alle motief+ behalve Gemak (HETEROG+ALG)
- Meer # platformen = Social+ Financ+ (ALG+HETEROG) Ecolog+ (ALG+LETS)
- Selfisch attitudes = Ecolog- Financ+ Gemak+ motieven om te G
- Prosociale attitudes = Social+ Ecolog+ motieven om te G
- Extraverte = Financ+ Aangename = Ecolog+ Openheid = Sociale+

Financiële van minder belang ?

- N: 1ste antwoord = geld uitsparen, maar **niet** als Factor (noodzaak, eigen gewin, wil zoveel mogelijk gratis)
- G: al helemaal niet belangrijk
- <-> literatuur
  - Zelfselectie, enkel de prosociale respo's bereid gevonden ?
  - Eigen netwerk effect ? (*financiële geen driver*)
  - Sociaal wenselijkheid ?
  - Vulden non-profit in (zeker als G: N9 profit) (N: N83 profit)
  - Kan ook echt <-> USA, door sociaal vangnet
- <-> interviews (meer airbnb G: extraatje of noodzaak scheiding)
- ~ Böcker & Meelen 2017 (Ndl)
  - Financieel: N > G
  - Ecologisch: G > N

	Nemer	Gever
Ecologische (en Sociale)	3.07 <<	4.17
Sociale		2.77
Nieuwsgierigheid	2.72	
Gemak	2.53	2.57
Financiële	2.18 >>	1.9
New Normal	1.62	1.88

TIPS

- ♀, (voor)stedelijk, 35-60 jaar, niet te rijk, offline verenigingsleven
- Karakter ?
  - Niet *maakbaar*, je kan niemand A+ maken
  - Wel je weet dat O+ naar evenement O gaat en A+ naar evenement A, E+ naar E+ evenementen
  - Communicatie op afstemmen (E-Financ; O-Sociaal-Nieuwsg-Ideol; A-Ideol-Ecol)
- Attitudes ?
  - Ja, je kan wantrouwen, angst en risico aversie of bepaalde motieven van non-users verminderen door
  - Naast Ratings en Trust extra Getuigenissen, Garanties, Verzekeringen, Hulp belastingen, ...

TIPS

- Jongeren: hard to get ?
  - Wat hebben jongeren wel (in overvloed) ? Of wacht 5 jaar ?
- Werk gerust via de motieven (uit dit onderzoek)
  - Bij non-users (~ attitudes): geen behoefte, geen gewoonte (try-out), bezorgdheden (getuigenissen of garanties), kapitaalschroom (belastingen in orde), te veel meldingen app (kan je reduceren), vraagschroom ?

	All N126	Jong N65	Heterog N61
Vrijheid/Privacy	3.36	3.46	3.26
Gewoonte	3.34	3.48	3.20
Ongemak	3.23	3.21	3.26
Bezorgdheden	2.76	2.86	2.66
Imago	2.07	2.06	2.08

- Bij G en N: benadruk het ECOLOGISCHE
- ~ sector en –oriëntatie van het platform
  - Benadruk je toch het FINANCIËLE, dan eerder bij N dan bij G
- Bevraag zelf, meten is weten !

Kantlijnen bij deze enquête

- Steekproef/sample
  - Jongeren eenzijdig (BEM/GDM) -> wat met soft opleidingen?
  - LETS eenzijdig (andere platformen spijtig genoeg niet)
- Zelfkeuze in de aangehaalde platformen
  - Mogelijkheden vernauwen
- Enquete verkorten
- En toch ... veel = de literatuur, niet = de interviews
- Eventueel vervolg/uitbreiding via contractwerk of cofinanciering vicky.franssen@arteveldehs.be

Spagaat sociaal versus economisch ?

- Ja, Uberalisatie, platform kapitalisme
- Ja, ondergraven sociale zekerheid
- Ja, Mattheus effect: rijken worden rijker
- Ja, mogelijk mini-kapitalistjes
- Ja, mislopen belastingen
  - 1 juli programmawet
  - Meedenken als platformbeheerder
- Meesturen vanuit de prosociale transitiebeweging(en)

- Maar ook ... micro-entrepreneurship
- Maar ook ... kansen en kapitaalzekerheid
  - Wat zijn moreel toelaatbare grenzen ?
- Maar ook ... noodzaak (aan het worden)

Pijnlijk gegeven. Voor sommigen is de formule een manier om leefbaar wonen haalbaar te houden. In Gent, zoals in vele andere steden... hier en in het buitenland.

Moest huisvesting terug een beduidend kleiner deel van de gezinskost innemen - ik denk hierbij in eerste instantie aan het groeiend aantal alleenstaande ouders en vrijgezellen - zou de realiteit er overigens totaal anders uitzien. De Gentse aanpak verbaast me toch en geeft blijk van onbegrip voor de realiteit van vele burgers...

Of anders gezegd: deze politieke en economie beslissing heeft niet begrepen dat Airbnb vooral - naar eigen mening - antwoord op een zekere economische nood, en dan gaat het niet om het pensioensparen dat men eens fijn wenst aan te dikken.

Vind ik leuk · Beantwoorden · 1 · 4 augustus om 12:57 · Bewerkt

beste [redacted] je weet toch dat 1 op 10 airbnb appartementen individuen zijn die zoeken naar een bijverdienste, en deze moeten zeker begrepen worden; het gaat hier om de 9 op 10 professionele appartementen, en dit zijn gewoon niet gereguleerde hotels, waarvan het effect het vergroten van de huurprijs is, en het buitenjagen van de minderbegoeden uit de stad; dit effect is reeds berekent in ncy, amsterdam, san francisco etc..

Vind ik leuk · Beantwoorden · 6 · 4 augustus om 13:00

^ 20 antwoorden verbergen

[redacted] De proportie 1 individu tegenover 9 'professionele' uitbaters is indrukwekkend en zulke wanpraktijken hebben natuurlijk schadelijke gevolgen.

Desondanks blij ik geloven dat door de regeling (niet meer dan 60 nachten/jaar) ook sommige particulieren in de problemen kan brengen. Anderzijds komt dat cijfer ongeveer overeen met de 'gemiddelde vrije weekendnachten' van een gescheiden alleenstaande die altemeer een weekend bij familie, vriend of vriendin gaat inwonen om de eigen woning beschikbaar te stellen aan derden. Die situatie ben ik al enige keren zelf tegengekomen, en zijn mij ter ore gekomen. Had men dan toch deze achtergrond in gedachten? [redacted] zijn niet om het even wie, dus er schuilt misschien toch een bijzondere logica achter het getal...

Vind ik leuk · Beantwoorden · 1 · 4 augustus om 13:16 · Bewerkt

- Vervlochten, symbiose, niet mutueel excl., crowding-in, kleine € krijgen voor uitlenen is stimulans voor uitleengedrag (New Scientist, Knack 5 juli 2017)
- En ... levensvatbaarheid van (prosociale) platformeigenaar !
  - Peter Bosmans (Febecoop): *“Deeleconomie kan enkel bestaan als je iets te delen hebt. (...) Maar mijn ervaring is spijtig genoeg, ik wou dat ik het anders kon zeggen: een coöperatie met alleen maar arme mensen is een arme coöperatie. Als er geen verdienmodel achter zit dan zal het niet werken”.*
  - Lucie Evers (Partago): *“... je moet een verdienmodel hebben ook als bedrijf waarbij het maatschappelijke aspect centraal staat. Om een maatschappelijke impact te kunnen realiseren moet het bedrijf natuurlijk blijven bestaan. Dit is enkel mogelijk met een goed doordacht verdienmodel dat resulteert in financiële onafhankelijkheid. Het verschil kan je maken door niet te werken vanuit het motief om winst te maken en deze over te brengen naar privékapitalen maar door winst te generen die je dan herinvesteert in de maatschappij.”*
- Businessmodel ? Verdienmodel ?

artevelde university college ghent

MEMBER OF GHENT UNIVERSITY ASSOCIATION

Sharing Business Models

Karijn Bonne

Businessmodel ... in de sharing?

Klassiek versus sharing

ACTIVA		ACTIVA
	B2C	C2C
  	 	

Methodologie

Diepte-interviews
7 + 12
platformeigenaars

okt '16-
mei '17

Businessmodel
Verdienmodel

- Airbnb voor kampeerders = “marktplaats” (2015)
- Internationaal platform
- Transaction based
- Partnering
- Combinatie met andere inkomsten

- (niet-medische) thuishulp = “marktplaats” (2017)
- Subscription fee + transaction based (scenario’s)
- Lean startup
- Vrijwilligers, “jonge” helpers

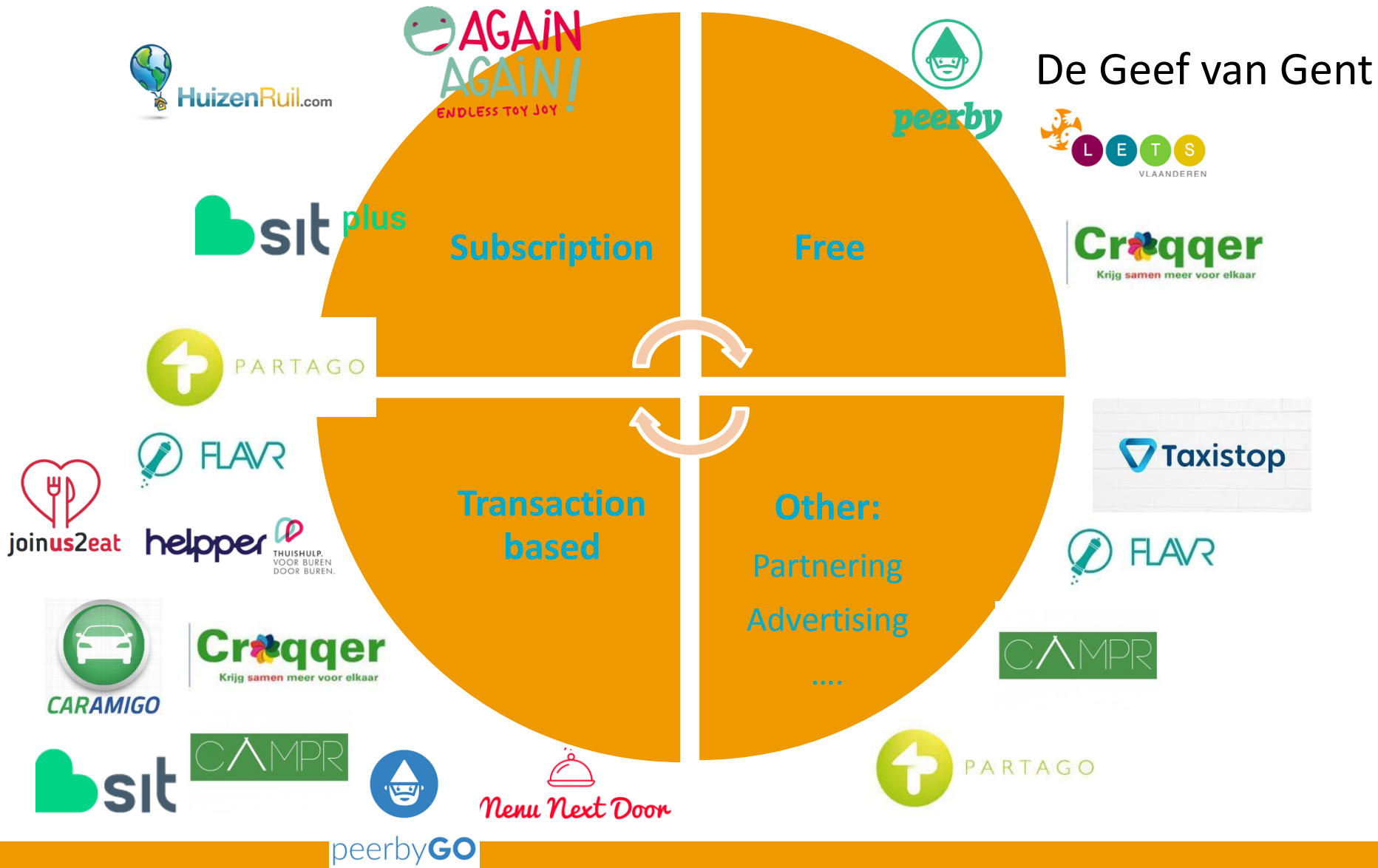
- Delen van materiaal = “marktplaats” (2014)
- Internationaal platform
- Free
- Evolutie naar verschillende verdienmodellen

- “Delen” homemade maaltijden
= marktplaats (2016)
- Transaction based
- Lean startup
- Product placement

Verdienmodellen

**Business models expire
like a yoghurt in the fridge.**

Keep yours fresh

Stratgyzer

Conclusies

- Geen “assets” of activa, wel platform/app
- Lean startup
- België = klein, volumes (transacties) nodig
- Passing by ...
- Relatie opbouw: trust + convenience

Onderzoeks- en dienstverleningscentrum Entrepreneurship 3.0

Karijn.Bonne@arteveldes.be & Vicky.Franssen@arteveldes.be
<http://sites.arteveldes.be/entrepreneurship3/>

artevelde university college ghent

MEMBER OF GHENT UNIVERSITY ASSOCIATION

THE SHARING PERSONALITY

Nicky Malfliet en Christel De Maeyer

Garage Swap Consortium

Kris Moonen
Zaakvoerder
Impact Matters

Garage Swap Consortium

Hoe kan stedenbouwkundige
regelgeving – in concreto de
parkeernorm - de omslag naar
duurzame mobiliteit het **best**
versnellen?

JoinUs2Eat

Veronique Leuntjens
Zaakvoerder

JoinUs2Eat

Kennen jullie hobbykoks die in dit project willen instappen ?

QuidProJobs

QuidProJobs

Veerle Seymus
Tom Lecluyse
Oprichters

QuidProJobs

Is een QuidProJobs platform ook
bruikbaar/interessant voor
jobstudenten?

QuidProJobs

Peerby

Lieven D'hont

peerby

Peerby

Wat is de reden dat jij nog niet meer spullen deelt?

SurrounThings

Frederick Bossuyt
Oprichter
SurrounThings

SurrounThings ^{beta}
Vind het in je buurt

SurrounThings

Welke 'customer pains' hebben de huidige platformen nog niet opgelost om mensen meer aan te zetten tot het delen van spullen?

Taxistop

Angelo Meuleman
Projectdirecteur

Taxistop

Waarom zou je kiezen voor een lokaal platform in plaats van een globaal platform?

Sitterfix

Ilyas Achraa
Digital Marketeer

Sitterfix

Hoe kan je er als platform voor zorgen dat aanvragers na een eerste goeie ervaring niet rechtstreeks de aanbieder contacteren.

Welke mechanismen zorgen voor recurrent gebruik?

A close-up photograph of two hands, one on the left and one on the right, holding a white, cloud-shaped speech bubble. The hands are positioned as if they are presenting the bubble. The background is a solid, bright blue color. The text inside the bubble is centered and reads: "Deel jouw gedacht verder tijdens het netwerkmoment!".

Deel jouw gedacht
verder tijdens het
netwerkmoment!

gent:

zoveel stad

Gent klimaatstad deelt

Inhoudstafel

- **Gent deelt! Onderzoek vele commonsinitiatieven: wie zijn ze?**
- **Voorbeelden uit eigen praktijk Dienst Milieu en Klimaat:**
  - Gent klimaatstad en transitie management
  - De Gentse voedselstrategie – Gent en garde!
- **Samenwerking en innovatie**
- **Nieuwe recepten lokale overheid nodig**

Commons-onderzoek Michel Bauwens Gent net afgerond

- **Commons/deeleconomie/peer to peernetwerken**
- **Verschillende typologieën/definitieën, strikt of minder strikt**
- **Verschillende assen: centraal/decentraal, winst/sociaal nut, materieel/immaterieel, gemaakt/geërfd**
- **Voorliggende onderzoek concentreert zich op sociaal nut-commons, hiervan inventarisatie**
- **Maar: levensvatbaarheid/zelfstandigheid/verdienmodel verdient zijn plaats en is af en toe nodig**

Uit de praktijk van Gent Klimaatstad/Gent en Garde

- **Klimaatneutraal? Transitie? Duurzame voedselstrategie?**
  - Niet top-down
  - Gedragen ambitie
  - Innovatie en verdienmodellen
  - Voorstellen gezamenlijk in transitietraject
- **Vragen vanuit Gentenaars naar:**
  - Ondersteuning maar autonomie!
  - Resources: ruimte, grond, middelen, kennis, netwerken
  - Eigen projecten, of wegen op beleid?

Onderzoek naar betaalbaar duurzaam wonen

Mobiliteit als sociaal experiment

Twee Gentse straten zijn even 'leefstraten'

De Pussemierstraat en de Karel Antheunisstraat zijn deze maand 'leefstraten'. Auto's mogen er niet meer parkeren en groen, ontmoeting en samenleven krijgen er meer kansen. Het experiment kadert in de ambitie om Gent tegen 2050 'klimaatneutraal' te krijgen.

SANDER LUYTEN

GENT De leefstraat is een initiatief van Fiets van Troje en de bewoners van de twee betrokken straten. Bedoeling is om er een maand lang geparkeerde auto's te weren en zo meer ruimte te maken voor groen. De organisatoren hopen dat er tegelijk meer contact komt tussen de straatbewoners.

'De leefstraat biedt een nieuwe toekomst voor de stad', zegt muzikant Waso De Cauter (40) uit de Pussemierstraat. 'Het groen en de spelende kinderen zorgen voor heel wat leven in onze straat en auto's gaan er automatisch trager door rijden.'

Fietsen ter beschikking

Behalve de herinrichting van de straat en het aanwakken van sociaal contact, heeft de leefstraat nog een derde doelstelling. 'We wil-

Auto's mogen er niet meer parkeren

Wat er na een maand met de Pussemierstraat gaat gebeuren, is nog onduidelijk. 'De stad heeft in elk geval geen beloften gedaan.'

len de bewoners aanmoedigen hun wagen zoveel moge-

99 WASO DE CAUTER
Bewoner
Pussemierstraat

Auto's zullen hier automatisch ook trager gaan rijden

lijk aan de kant te laten', zegt Pieter Deschamps van Fiets van Troje. 'Daarom stellen we voor elke straat

een elektrische fiets, een bakfiets en een deelfiets ter beschikking. De bewoners krijgen ook een kaart van De Lijn en kortingsbonnen voor de taxi en de fietskoerier.'

'Het experiment kadert in de ambitie om Gent tegen 2050 'klimaatneutraal' te krijgen. Als volgende maand blijkt dat de leefstraat een succes is, zal het initiatief waarschijnlijk in andere straten herhaald worden. 'Wat er na een maand met de Pussemierstraat en de Karel Antheunisstraat ge-

beurt, is nog onduidelijk. De stad heeft in elk geval niet beloofd dat beide straten leefstraten blijven', zegt Deschamps.

De stad zal uit deze proef wel lessen trekken voor het toekomstig mobiliteitsbeleid en het inrichten van straten in nieuwe stadsprojecten.

INFO

Wie nieuwsgierig is naar de ervaringen in de eerste twee leefstraten, kan terecht op www.leefstraat.be. Op 22 juni organiseren de initiatiefnemers een infomoment.

Toegang tot (duurzame) voeding: de Gentse food council 'Gent en Garde'-heterogene groep met gedeelde toekomstvisie

- Netwerkmodel
- Van Community Supported Agriculture tot Boerenbond
- samen projecten uitwerken
- twee lopende werkgroepen:
  - korte keten bevorderen in Gent
  - sociale meerwaarde van voedsel

Nieuwe recepten nodig

- De traditionele toolbox van de lokale overheid (reglementen, subsidies) zijn gebaseerd op gelijkheid en administratieve objectiviteit
- Vrees bij initiatieven voor recuperatie/bemoeizucht
- Vrees bij de overheid voor schaarste en schenden gelijkheid, overnemen bij stopzetten
- Uiteenlopende vragen van uiteenlopende initiatieven
- Dikwijls tijdelijke samenwerkingsverbanden

Homo coöperans/sharing personality

- **Vele initiatieven**
- **Oplossingen van de toekomst komen niet van overheid alleen**
- **Gent als partnerstad: kweekvijver voor kiemende ideeën maar ook 'valorisatie' en levensvatbare/verdienmodellen ontwikkelen**
- **Inzicht in motieven en factoren helpt om juiste ondersteuning te bieden en netwerken aan te boren/op te starten**